

Анализа

Душко МИНОВСКИ

„
*Ni { t o za nas
bez nas*
”

Со оглед на тоа дека љубовта е една од основните и важни емоции присутни во психологијата на личноста, треба да се каже нешто повеќе за емоциите, како едни од најважните доживувања на сопствената личност. Тие се манифестираат на три начина: емоционално доживување; емоционално поведење; и физиолошки промени во телото, кои понекогаш се контролирани од нашата волја. Само плачењето и смењето се под контрола на волјата. Најчесто емоциите се класифицираат во 6 групи, така што и емоцијата "Љубов" спаѓа во групата на емоции, кои се однесуваат на другите луѓе. Добар дел од нашиот емоционален живот настанува од односот на нашето "јас" кон другите луѓе.

Што се подразбира под зборот љубов?

Тоа се трајни емоционални диспозиции кон друга личност, како и непосредни доживувања на јаките емоции во присуство на друга личност.

Потребата за љубов почнува уште од детството и таа трае до крајот на животот. Во детската психологија големо

**ВИСТИНСКАТА ЉУБОВ
ВСУШНОСТ Е НЕШТО НА
ШТО ТРЕБА ДА СЕ РАБОТИ
И ИСТАТА ВО
КОНТИНУИТЕТ ДА СЕ
ДОЖИВУВА.**

внимание ѝ се придава на оваа емоција, со оглед на тоа дека таа треба да биде задоволена уште од најраниот период, поконкретно уште од периодот на доење, така што на децата треба да им се зборува и при тоа да се внимава на интонацијата на гласот, односно тоа да се прави нежно и со љубов. Исто така, во овој период е важен и допирот - децата имаат потреба да бидат галени и тој допир да го чувствуваат на кожата, а ваквиот начин на почнување на задоволувањето на потребата за љубов е предуслов за емоционалниот развој на личноста. Како што се забележува потребата за љубов треба да отпочнува кај личноста и да се задоволува од најраниот период, а таа потреба прво се одвива и се доживува во семејството.

**НЕ СЕКОЈА ЉУБОВ Е
СООДВЕТНА ЗА БРАЧНО
ЗАЕДНИШТВО И ЗА
ОДРЖУВАЊЕ НА БРАКОТ.
ТАКВА Е, НА ПРИМЕР,
НЕЗРЕЛАТА ЉУБОВ,
КРАКОТРАЈНАТА ЉУБОВ,
ПРИВИДНАТА И
НАГОНСКАТА (СТРАСНА)
Т.Н. ЉУБОВ - АПЕТИТ.**

Подоцна, во детството, во пубертетот и во адолесценцијата таа потреба е присутна и трае до крајот на животот, само што се манифестира во различни

ЉУБОВ

образи - нежни и заштитнички чувства, кои се содржани во мајчинската љубов, во љубовта во облик на симпатија, вљубеност, партнерска љубов и сексуалноста како израз на љубов меѓу двајца. Со

задоволувањето на потребата за љубов личноста ги задоволува и другите потреби кои се важни за развојот на личноста и за формирањето на личниот

ОД ОСНОВНИТЕ

ТА КАКО ЕДНА

идентитет - потреба за сигурност, заштита, исполнување, задоволство, самоактуелизација.

На пример: Кај децата кои растеле во домски услови најчесто не е задоволена

таа потреба за љубов.

Кога станува збор за возрасните кај кои потребата за љубов не е задоволена, обично има заостанување на растот на

личноста и тоа се одразува понатаму не само на нивниот однос со другите луѓе, туку и во успешноста која ја постигнуваат во извршувањето на одредени активности во различни полиња од животот, а сè поради тоа што задоволувањето на потребата за љубов е поврзана со другите потреби кои се важни за развојот на личноста. Обично личностите кои не почувствувале љубов не се во состојба ниту да ја даваат. На некој

ЉУБОВТА Е ТРАЈНА ЕМОЦИОНАЛНА ДИСПОЗИЦИЈА КОН ДРУГА ЛИЧНОСТ, КАКО И НЕПОСРЕДНО ДОЖИВУВАЊЕ НА ЈАКИТЕ ЕМОЦИИ ВО ПРИСУСТВО НА ДРУГА ЛИЧНОСТ.

начин тие се ускратени во поглед на таа емоција. Меѓутоа, треба да се напомене дека емоционалното созревање трае во текот на целиот живот и тоа може да биде прогресивно и да го насочи поединецот кон поголема зрелост, но како такво може и да се измени во емоционално назадување.

Кај луѓето капацитетите за љубов се различни и тие најпрво се развиваат во семејството. Исто така, различен е и начинот на изразувањето на емоциите, како и отвореноста во нивното изразување. Многу често децата ја изразуваат потребата за љубов преку прашањето: "Дали ме сакаш?", кое многу често им го поставуваат на своите родители и од нив бараат потврда која тие треба да ја задоволуваат. Сè ова е позитивно за развојот на личноста, која понатаму во процесот на социјализацијата, другарството, партнерската љубов, ќе ги научи и другите облици на љубов и ќе знае да ги разликува, што е многу важно за нејзиниот иден емоционален развој.

Затоа кога се зборува за љубовта потребно е таа да се сфати пошироко како универзален поим - љубов кон сите луѓе. Па, оттаму социјалната теорија за љубовта вели дека љубовта е она што толку ни е значајно за некого колку што ни е значајно до самите себе.

Љубовта како мотив за соработка: Соработката не се раѓа сама од себе, но самата љубов ги мотивира партнерите

со заеднички сили да се соочат со проблемите и со тешкотиите.

Двајца кои се сакаат, и субјективно и објективно, се насочени на соработка, која е суштествен дел од љубовта и тоа, пред сè:

- прилагодување и соработка;
- правилна перцепција и оценување на другата личност, што за односите во љубовта меѓу партнерите е многу значајно;
- другарство и љубов.

Вистинската љубов всушност е нешто на што треба да се работи и истата во континуитет да се доживува, па од таму:

- истата љубов бара реципроцитет и заемност;
- љубовта претпочитува единственост и индивидуалност;
- вистинската љубов постојано доживува трансформација.

Ваквата љубов може да биде основа за брачен живот, релација и гаранција за неговото одржување. Треба да се напомене дека не секоја љубов е соодветна за брачно заедништво и за одржување на бракот. Таква е, на пример, незрелата љубов, краткотрајната љубов, привидната и нагонската (страсна) т.н. љубов - апетит. Обично, поради неразликувањето на еден од облиците на љубовта -

СО ЗАДОВОЛУВАЊЕТО НА ПОТРЕБАТА ЗА ЉУБОВ ЛИЧНОСТА ГИ ЗАДОВОЛУВА И ДРУГИТЕ ПОТРЕБИ КОИ СЕ ВАЖНИ ЗА РАЗВОЈОТ НА ЛИЧНОСТА И ЗА ФОРМИРАЊЕТО НА ЛИЧНИОТ ИДЕНТИТЕТ - ПОТРЕБА ЗА СИГУРНОСТ, ЗАШТИТА, ИСПОЛНУВАЊЕ, ЗАДОВОЛСТВО, САМОАКТУЕЛИЗАЦИЈА.

вљубеноста, младите стапуваат во брак убедени дека таа љубов и чувството кое постои меѓу нив е она вистинското. Кога ќе се сретнат со првите неминовни проблеми и тешкотии во бракот, тогаш нивната љубов доживува криза. Најчесто ваквата криза партнерите настојуваат да ја решат со раѓањето на детето. Детето, како трет член во семејството, им наметнува нови одговорности и бара поголема зрелост од двајцата брачни партнери.

ЧОВЕЧКИ ПОТРЕБИ